

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de Jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și partic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Lupta contra ignoranții.

Trebuie să recunoaștem și să mărturisim sincer cu toții, că neamul nostru românesc, în privința culturală, se află încă pe o treaptă destul de înapoiată. Neajunsul acesta îl dovedește înainte de toate numărul cel mare al neștiutorilor de carte pe care îl numără încă și astăzi neamul nostru.

Și dacă până acuma s'a mai putut trăi cumva în situația aceasta nenorocită, de bună seamă nu se va mai putea face lucrul acesta de azi înainte, când lupta între popoare se dă mai mult pe terenul cultural-financiar. De faptul acesta ne dăm bine seamă toți ceice avem la inimă binele și înaintarea neamului și a țării noastre iubite, România-Mare.

A fost deci foarte logic și natural, ca să se ia acum de urgență de către factorii conducătorii ai neamului toate măsurile posibile pentruca să se scape populația înapoiată în cultură din situația aceasta precară.

Spre binele și fericirea neamului nostru vedem deci, că azi sunt luate măsurile convenite pentru înlăturarea răului pomenit. Măsurile aceste sunt prevăzute în noua lege școlară a învățământului primar, care apli-

cată cu rigoare va contribui de bună seamă în scurt timp la ameliorarea situației culturale a neamului nostru românesc.

Cu întrarea în vigoare a noui legi școlare a învățământului primar s'a pornit deci cea mai aprigă luptă contra ignoranții masselor noastre populare. Trebuie însă să accentuăm că lupta aceasta pe cât e de nobilă și de sfântă, pe atât e de grea și anevoioasă. Aceasta o știu mai bine învățătorii, cari sunt chemați în primul rând ca să execute dispozițiunile cuprinse în respectiva lege școlară. Câte necazuri, câte mizerii, câte șicane și câte multe alte cele nu trebuiesc să indure din cauza aceasta bieții noștri învățători. Tocmai de aceea e de datoria tuturor intelectualilor, cari trăiesc în mijlocul poporului, fie ca slujbași, fie ca particulari, ca să stea într'ajutorul învățătorilor în lupta aceasta mare, întreprinsă pentru emanciparea păturei de jos a poporului nostru. E păcat strigător la cer ca să se lase acum învățătorii singuri în lupta aceasta uriașă, mai ales că ei în multe locuri au de a lucra cu masele ignorante și îndârgite.

Învățătorii trebuiesc sprijiniți efectiv de toți oamenii de bine din comună. Munca lor trebuie să fie apreciată și incurajată. Trebuie să vadă toți, că ei își fac numai datoria când aplică legea. O vorbă bună numai, o aprobare a cutărei dispoziți legale luate de învățător, o mulcomire a unui părinte revoltat etc. face bune servicii școalei și învățătorilor noștri.

Să se dea învățătorilor de către toți concursul recerut și lupta pornită contra ignoranții se va sfârși în curând cu izbândă deplină.

Strius.

Elevii noștri.

Învățătorul: Să presupunem că un birjar, care face opt kilometri pe oră cu trăsura lui, a plecat cu trei kilometri în urma unui alt birjar, care nu face decât șase kilometri pe oră... Unde o să se întâlnească?

Elevul: La cea dintâi cârciumă.

Clopotul . . .

Clopotul e mai mult de cât un instrument; el este un simbol, o poezie mișcătoare; care rezumă toată viața din leagăn până la mormânt. Prin splendidă armonie ce răspândește în spațiu, prin valurile de unde sonore ce le revarsă ca o mare fără țarm, prin destinația de a însoți atât fericirile cât și durerile noastre, de-a anunța toate solemnitățile impunătoare, de-a consacra toate triumfurile patriei, de-a legăna murmurul copilului care se naște, ca și suspinul celui ce moare; precum și toate ceremoniile cari însoțesc actele importante ale vieții, clopotul ia proporțiile, unei voci fără de păreche, plină de mistere, în care se reunesc și vibrează toate vocile națiunii, pentru a se ridica spre cer, ca să ducă acolo accentul imens al tuturor bucuriilor și durerilor pământești.

E un suflet care nu îmbătrânește nici-odată; a reunit întrânsul toate tainele trecutului; plângând și cântând cu noi: ne îngână amintirile îndepărtate, poveștile copilăriei, istoria părinților noștri, pe cari le vor cânta cu aceleași accente copiilor noștri.

Napoleon I. era mișcat adânc de sunetul clopotului. Câte odată se plimba cu un general al său pe o alee, la sunetul clopotului din sat, conversația sa era brusc întreruptă. Împăratul nu mai că încetă de-a vorbi, dar se oprea din mers, fiindu-i parcă teamă ca zgomotul pașilor, să nu turbure armonia care-l fermeca.

„Clopotul îmi amintește primii ani petrecuți la „Brienne“, exclamă el într'o zi, voind parcă să explice generalului său ex-tazul în care era cufundat.

Și generalul observă că, pronunțând aceste vorbe, marele cuceritor era atât de mișcat, încât vocea sa tremura.

Pe stânca singuratică, lovită de valurile oceanului, el zicea asemenea:

„Sunetul clopotului în zorii zilei, îmi lipsește în St. Elena. Aici nu mă pot obicinui să nu-l aud. Nici-odată sunetul clopotelor n'a atins urechea mea, fără ca să nu-mi poarte gândirea către plăcerile copilăriei. Clopotul mă predisunea la dulci poezii când îl auziam în pădurile din St. Cloud, adesea eram crezut că făuream, vre-un plan de război sau o lege pentru imperiu când, foarte simplu eu îmi odihneam gândirea lăsându-mă purtat de primele impresiuni ale vieții mele“ . . . Invențiunea clopotelor se datează din cele mai vechi timpuri.

Astfel clopotele se găseau și la Chinezi și la Evrei. Primii posedau prin anul 2662 înaintea erei noastre, douăsprezece clopote, ale căror sunete gradate formau cinci sunete din scara muzicală. Misionarii cari au pătruns în China, spun că au fost surprinși găsind aici clopote foarte mari; ei nu fixează însă nici epoca originii lor nici numărul lor. La Evrei, marele preot, purta

la solemnitate o tunică împodobită cu clopoței de aur. La Greci, preoții Proserpinei chemau poporul la rugăciune cu un clopot. Tibul, Strabon și Polybiu, care trăiau cu 200 ani înaintea lui Christos; vorbesc despre clopote.

În orice epocă sunetul impunător al clopotelor a exercitat asupra poporului o influență, care a degenerat adesea în superstițiune. La Roma se obișnuia ca răspunsurile oracolelor să fie primite în zgomotul clopotelor, cari sunau în onoarea divinității ce era consultată.

Evenimentele extraordinare, ca eclipse, trecerea unui condamnat la moarte, erau anunțate tot prin sunetul clopotelor. În evul mediu se atribuiau mari puteri sunetului clopotului; acea de-a alunga demonul, a înlătura furtunile, ect. ect.

Legende îngrozitoare povestesc că unele clopote, mișcate de o mână invizibilă anunțau moartea; că zgomotul unui clopot subteran atrăgea pe călător și-l zvârlea într'una din peșterile infernului.

În secolul XIV se încearcă să se acordeze un mare număr de clopote. Sunetele erau produse prin lovirea cu un ciocănel.

Si'n zilele noastre clopotele bisericelor își spun graiul lor credincioșilor și aceștia îl înțeleg și respectă chemarea lor.

Septimia Vancea
conducătoare la Grădina de copii din Uioara.

Să ne facem datoria,

nu pentru răsplata materială, care ni se dă. Aceasta niciodată, oricât de mult s'ar mări salariul, nu va putea să echivaleze cu munca devotată a unui învățător. Să ne facem datoria în primul rând pentru satisfacția noastră înșine.

Când intrăm punctuali la clasă, când nu ne uităm la ceas pentru a vedea dacă timpul de recreație sau de ieșire din clasă a sosit, dacă începem și întreținem cu entuziasm activitatea, dacă în fiecare clipă, ne întrebăm ce mai avem de făcut ca să ne împlinim cu prisosință datoria, dacă facem toate acestea în chip neprecupețit, atunci mizeriile lumii pământești dispar și omul datoriei încearcă plăceri divine.

Dar e greu, spun unii, ca în timpurile de feroce materialism ca cele de astăzi, să trăiești cu iluzii, când atâtea nevoi îți bat la ușe.

Ei bine, și pentru izbânda revendicărilor noastre cu privire la starea materială e necesar să ne facem datoria. Revendicările noastre numai atunci se vor putea realiza când opinia publică le va susține. Se știe că de multe ori se întâmplă ca nu cererea cea

mai dreaptă să fie satisfăcută, ci aceea care e mai puternic susținută. Dar cum va fi îndemnată societatea să ne susțină revendicările noastre, dacă nu ne facem datoria în chip conștiincios, dacă orele de clasă sunt ore de timp pierdut și dacă învățătorul de orice grad nu se preocupă decât de interesele sale?

Iată dar că sub orice aspect am privi chestiunea, rămâne statornicit adevărul: a ne face datoria din convingere este a ne înălța pe noi înșine.

Revista Gen. a Învățământului.

Cerc cultural.

Învățătorii din circumscripția *Ocna Sibiului* s'au întrunit la cerc cultural în ziua de 18 Octomvrie a. c. în comuna *Șoroștin*. Au participat următorii d-ni învățători: Miron Bibu președinte, Dumitru Mărginean secretar și Victoria Petrescu (*Ocna Sibiului*), Teodor Haba și Nicolae Tomuța (*Șoroștin*), Dionisie Răulea (*Bogatu*), Nicolae Geleriu (*Loamneș*), Nicolae Vinerean (*Mândra*) și Ștefan Moroianu (*Armeni*). Au absentat d-nii învățătorii: Ghedeon Henteș Ioan Chioariu, Savu Radu, Parașchiva*, Mușa și Clemeța Butnariu (*Ocna Sibiului*), Cornelia Popa (*Alămor*), Teodor Sârbu și Ana Cinezan (*Armeni*).

După participarea celor prezenți la biserică, la orele 11 s'a deschis ședința intimă în care dl Nicolae Tomuța a ținut o lecție practică de scris-cetit cu elevii din cl I. După aceasta s'a fixat programa tuturor conferințelor ce se vor ținea prin comune în cursul anului școlar corente. Programa acestor conferințe se publică într' alt loc al revistei.

La orele 2'30 s'a deschis prin președinte ședința publică în care s'au ținut următoarele conferințe: *Indrumarea fiilor de săteni spre școlile practice*, de dl inv. Miron Bibu. *Cultura pomilor*, de dl inv. Teodor Haba. Învățătorii prezenți au luat hotărârea ca să se intervină la autoritățile școlare în drept ca pe viitor să nu mai absenteze oamenii dela cercurile culturale decât în cazuri de boală ori alte cazuri bine motivate.

Corespondent.

Cugetări.

Curagiul cel mai trebuincios în lumea aceasta nu e toldeauna de natură eroică. Trebuie curagiu pentru viața ordinară ca și pentru întreprinderile cele mari cari fac parte din domeniul istoriei. Spre pildă e curagiul să fii cinstit, să te împotrivești ispitelor, să spui adevărul să fii ce ești și să nu cauți să te arăți că ești ce nu ești, curagiul să traiești în chip cinstit cu propriile tale mijloace.

Cărți și reviste.

* „*Amicul Poporului*“, calendar pe anul comun 1926, redactat de Dr. Horia Petra-Petrescu. Editura lui W. Krafft în Sibiu. Prețul 16 lei. Pe lângă partea calendaristică mai are și o parte literară bogată, împodobită cu numeroase ilustrațiuni.

* Calendarul „*Lumea ilustrată*“ pe anul 1926. Editura Ig. Hertz, București. Prețul 35 lei. Are un cuprins bogat și variat cu numeroase și frumoase ilustrațiuni. Ambele calendare se găsesc la Cooperativa Învățătorilor — Aiud.

* „*Societatea de mâine*“ Nrii 46 și 47. Cluj, Duminecă 15 și 22 Noemvrie 1925. Prețul 20 lei. Numărul acesta dublu cuprinde multe articole de actualitate din toate domeniile vieții noastre românești. Afară de aceste mai cuprinde și cinci scrisori interesante din orașele capitale: Praga, Paris, Berlin, Roma și București.

* „*Infrățirea Românească*“ Anul II. No. 2. Cluj 15 Noemvrie 1925. Cuprinsul: Caius Bardoși: *A. C. Cuza*. Marin Dragnea: *Ideea națională ca principiu politic*. I. C. Cătuncanu: *Iluzie periculoasă*. Dr. Titus Malaiu: *Cursa ce ne-o întinde pansemitismul*. *Intrarea triumfală a dlui A. C. Cuza în Ardeal*. Cronică studențească. U. S. I. de Victor Medrea. Cronică sanitară: *Spitalele și exproprierea moșiilor lor*. *Ca la noi la nime*, de Dr. Cosma. T. T. Herseni: *Țara Oltului*. Marele turneu de propagandă a L. A. N. C. din Cluj în județul Someș. *Informațiuni*.

* „*Natura*“ revistă pentru răspândirea științei. Sub îngrijirea domnilor G. Țițeica, G. G. Longinescu și O. Onicescu. Anul XIV Octomvrie 1925 No. 10. Redacția și Administrația, București, str. Paris. Apare lunar. Un număr 20 lei.

Cărțile.

Cartea trebuie să puie în mișcare inima or spiritul. Un înțelept a zis că de câte ori citirea unei cărți deșteaptă în inimă simțeminte bune și în spirit cugetări frumoase, cartea e bună.

Un critic va putea găsi că autorul unei asemenea cărți n'are câte odată gust, că lucrarea lui nu e deslul de literară: lăsați-l să zică: dacă într'adevăr cartea își face bine, dacă te pune pe cale a-te gândi, dacă te-a mișcat într'un chip nobil, valoarea ei e neîndoiosă.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștient și de către cei vizajați.

Revizoratul școlar al județului Alba de jos.

No. 3374/1925. *Către toate direcțiunile școlilor primare de stat.*

În cele următoare Vi se comunică Ordinul Ministerului Instrucțiunii No. 122964—1925 cu invitarea ca fiecare învățător să ne comunice până la 1 Dec. a. c. suma cu cât contribuie lunar la aceasta operă măreață.

Societatea institutorilor din București și asociațiunile învățătoresți în congresele ținute în vara anului curent unde a participat învățătorimea din întreaga țară între multe chestiuni foarte importante au debătut și ideea înființării de sanatorii și cămine învățătoresți, ca în timpul vacanței cei suferinzi să se recreze sau să-și caute sănătatea. Propunerea aceasta atât de înălțătoare și umanitară a fost primită cu toată căldura de toți congresiștii și pentru realizarea ideii preconizate au hotărât în unanimitate ca dela 1 Noembrie 1925 să contribuie fiecare institutor și învățător din tot cuprinsul țării cu câte o sumă care nu va fi mai mică de 500 lei anual.

Cu modul acesta se vor aduna banii necesari și membrii corpului didactic cu concursul Ministerului vor putea traduce în fapt gândul lor de a clădi sanatorii și căminuri în stațiunile climatice și balneare din țară și anume: Tekirghiol, Mehadia, Predeal, Govora etc.

Pentru punerea în aplicare a cererile congresiștilor și împlinirii celor expuse mai sus, sunteți rugat ca în termen de 15 să cereți învățătorilor din județul dv. dacă și cu cât contribuie lunar fiecare, suma cea mai mică fiind 500 lei într'un an. Veți înștiința imediat Ministerul de răspunsurile primite înaintând un tablou de toți învățătorii cari contribuiesc. Sumele se vor capitaliza la Banca Națională și se vor administra de un comitet compus din Guvernatorul Băncii Naționale, un delegat al Ministerului Instrucțiunii și delegați ai asociațiunilor învățătoresți.

No. 3373—1925.

II.

Vă trimitem circulara No. 2439—1925 a Asociațiunii și vă invităm ca să serbați și în anul acesta cu toată demnitatea și însuflețirea ziua istorică de 1 Decembrie.

„Astra”, depozitară a idealului național și a desăvârșirii lui prin cultură și înaintare, se simte chemată să țină în evidență momentele istorice potrivite să întărească mândria națională și înălțarea sufletească.

Apropiindu-se, iarăș, ziua cea mare de 1 Decembrie, în care zi, în a. 1918 neamul românesc din Ardeal, Bănat și Țara

Ungurească, în măreața sa adunare de la Alba Julia, a proclamat unirea sa cu patria mamă într'un singur stat național, Vă rugăm să binevoiți a dispune :

Ca în toate școlile de sub conducerea dv. să se țină un *festival școlar* cu discurs potrivit din partea conducătorului școlii, cu declamațiuni și alte producțiuni (muzicale, eventual mici piese teatrale). Să ia parte la aceste manifestări culturale cât mai mult public, din toate păturile sociale.

No. 3308—1925

III.

În temeiul ordinului No. 98045, din 1925, Vi se face cunoscut, că Ministerul a dispus ca nici o școală primară ortodoxă sau greco catolică să nu se mai poată redeschide, ca școală confesională, dacă ultimul învățar a fost salariat de Minister.

No. 3305—1925.

IV.

În temeiul ordinului Onor. Minister Nr. 104809—1925 Vă invităm să luați măsurile convenite ca toți învățătorii din jud. DVs. împreună cu copiii de școală să cerceteze atât în zilele de Duminică cât și în zilele de sărbătoare biserica, așa cum le impune și legea. Contra celor cari vor fi dovediți, că nu execută acest ordin, vom lua cele mai aspre măsuri.

ȘTIRI.

* *Avizăm pe domnii colegi, cari ne restează cu abonamentul, că am rugat pe dnii percepători să încasseze dela dânsii abonamentele restante cu ocazia plătitii salarelor de pe luna Noemvrie.*

* În Aiud iarăși s'a ivit scarlatina printre populația școlară. Din cauza aceasta au fost închise până acuma Colegiul Bethlen și școala medie de fete română.

* E vorba că dela 1 Ianuarie 1926 să se urce iarăși taxele pe căile ferate. Până azi însă nu se știe precis dacă urcarea asta va merge până la 100% ori se va opri la 50%. Se mai vorbește, că reducerile de călătorie pentru funcționari și familiile lor, vor fi

redușe simțitor. Astfel funcționarii nu vor avea decât dreptul la patru călătorii pe an. Nu știm dacă mai ales zvorul cel din urmă se va adevăra sau nu. Dar câte nu se fac azi pe contul bieților funcționari.

Poșta Redacției. Dlui S. I. în R. M. Articolul, „*Visul celor ce mâine vor fi învățători*“ nu se poate publica, fiindcă forma lasă mult de dorit. — Dlui G. P. în T. Tragerea loteriei Sindicatului Presei Române va avea loc în ziua de 16 Decemvrie a. c. în Cluj.

Poșta Administrației. Dlui T. N. în M. M. Numerele cerute s'au epuizat așa că nu Vi le mai putem trimite.